

Nieuws

| News

Deze rubriek is een kroniek van wiskundige activiteiten in Nederland. Toekomstige activiteiten worden aangekondigd en van voorbije activiteiten wordt verslag gedaan. Wilt u uw aankondiging of verslag in deze rubriek geplaatst zien? Stuur ons dan uw bijdrage, zo mogelijk met illustratie. De redactie behoudt zich het recht voor berichten te weigeren of in te korten.
 Redacteur: Nicolaos Starreveld
 nieuws@nieuwarchief.nl

Abelprijs voor Yves Meyer

De Noorse Academie van Wetenschappen heeft de Abelprijs voor 2017 toegekend aan de Franse wiskundige Yves Meyer (1939) voor zijn bijdrage aan de wiskundetheorie van wavelets. De hoogleraar wiskunde aan de École normale supérieure Paris-Saclay krijgt een bedrag van zes miljoen Noorse kronen (€ 635.000).

Yves Meyer was de eerste die wavelets in de wiskunde introduceerde. De wiskundetheorie van wavelets ligt op de grens van wiskunde, informatica en computationele wetenschap. Oorspronkelijk was Meyer onderzoeker in de getaltheorie, maar daarna raakte hij gefascineerd door de harmonische analyse, een gebied waarin onderzoekers zich toelagen op het simplificeren van complexe wiskundige objecten naar eenvoudiger golfachtige componenten. Geïnspireerd door de methoden van de harmonische analyse begon Meyer een theorie te construeren om ingewikkelde signalen te kunnen analyseren.

De feestelijke uitreiking van de prijs vond plaats op dinsdag 23 mei in Oslo, alwaar Meyer de prijs ontving uit handen van de Noorse koning Harald V. *abelprize.no*

Wiskundige Clara Stegehuis één van de nieuwe 'Faces of Science'

Faces of Science is een project van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), De Jonge Akademie en NEMO Kennislink met als doel jonge talentvolle wetenschappers in de schijnwerpers te zetten. Op de site Facesofscience.nl bloggen de promovendi over hun ervaringen en passies om de bezoekers te laten zien hoe de wetenschappelijke wereld eruitziet. Via de ogen van promovendi worden de deuren van conferenties, laboratoria en bibliotheken geopend voor het publiek!

Promovenda Clara Stegehuis van de faculteit Wiskunde en Informatica in Eindhoven is gekozen als één van de nieuwe twaalf 'Faces of Science'. Dit zijn door KNAW gekozen jonge talenten die in filmpjes en blogs verslag gaan doen van hun dagelijkse bestaan in de wetenschap. Als studente deed Stegehuis al aan voorlichting en organiseerde ze wiskundewedstrijden voor 4 en 5 vwo-scholieren. Als promovenda zette zij die lijn door, als host bij een wiskundetentoonstelling en als spreker in een theatervoorstelling. Het onderwerp van haar promotieonderzoek is complexe netwerken. Dit soort netwerken zijn overal om ons heen. Denk aan sociale netwerken, communicatienetwerken of citatienetwerken. *KNAW, NEMO Kennislink, TU/e*

CWI ontwikkelt algoritmes die aanrijtijd ambulances verkorten

In levensbedreigende noodgevallen waarin elke seconde telt, kan het al dan niet op tijd ter plaatse zijn van een ambulance het verschil maken tussen leven en dood. In Nederland bedraagt deze normtijd 15 minuten voor ongevallen van de hoogste urgentieklasse. In de praktijk blijkt echter dat niet altijd aan deze gestelde normtijd wordt voldaan. De aanrijtijd van ambulances kan verkort worden door de ambulances efficiënt over de regio te verdelen. De locatie van het hulpvoertuig op het moment van het ongeval is namelijk in hoge mate bepalend voor het al dan niet halen van de normtijd. CWI-promovendus Thijs van Barneveld bespreekt in zijn proefschrift verschillende modellen en algoritmen voor het optimaliseren van de gebiedsdekking door middel van het uitvoeren

van zogenaamde proactieve relocaties. Dit houdt in dat een of meerdere hulpvoertuigen tijdelijk geherpositioneerd worden. Dit is de kern van het zogenaamde Dynamisch Ambulance Management (DAM). *cwi.nl*

Zilver en brons voor Nederlandse dames bij Europese Olympiade

Bij de zesde editie van de European Girls' Mathematical Olympiad van 6–12 april in Zürich heeft het Nederlandse team een zilveren en een bronzen medaille behaald. Christel van Diepen (16) uit Malden loste drie van de zes opgaven foutloos op en sleepte hiermee zilver in de wacht. Esther Steenkamer (16) uit Roggel behaalde zoveel punten dat ze voor brons in aanmerking kwam. Aimée Jacobs (17) uit Nieuw-Vennep loste een opgave foutloos op en verdiende hiermee een eervolle vermelding. Aimée, Christel en Esther vertegenwoordigden ook vorig jaar Nederland bij deze olympiade. Christel: "De opgaven bij dit soort wedstrijden zijn echt heel moeilijk, dus is het enorm cool om er drie op te lossen. Volgend jaar mag ik weer meedoen en dan ga ik voor goud!" In het officieuze landenklassement haalde Nederland een 17e plaats van de 44 deelnemende landen. *wiskundeolympiade.nl*

Foto: Brigit van Dalen

Booking.com wint Wiskunde Olympiade voor Bedrijven

De Wiskunde Olympiade voor Bedrijven is een jaarlijks evenement dat voor het eerst op vrijdag 27 januari 2012 plaatsvond. Bedrijven kunnen meedoen en kunnen tot drie werknemers afvaardigen. Deze wiskundewedstrijd wordt georganiseerd door de Stichting Nederlandse Wiskunde Olympiade. Op vrijdag 27 januari vond de zesde editie plaats bij Optiver aan de Amsterdamse Zuidas. Bij de wedstrijd kregen de deelnemers een uur de tijd om in totaal twaalf opgaven op te lossen. De eerste prijs ging naar het team van Booking.com, bestaande uit Jeroen van Wolffelaar, Oli Thuong en Roman Lyapin. De teams van ABN-Amro en ORTEC behaalden een eervolle tweede en derde plaats. Het individueel klassement werd aangevoerd door Allard Veldman van CrossmarX die beide wedstrijdonderdelen foutloos had gemaakt. De tweede en derde plaats waren voor Tejaswi Navilarekallu van Optiver en Erik van Holland van ORTEC. *wiskundeolympiade.nl*

Het vermoeden van de eenzame loper

Het vermoeden van de eenzame loper ('lonely runner's conjecture') werd geuit door J.M. Wills in 1967. Beschouw een eindig aantal lopers, stel K , op een cirkelvormige baan. Op tijdstip 0 staan ze allemaal op hetzelfde punt en beginnen ze met lopen met verschillende snelheden. Op tijd t wordt een loper benoemd als 'eenzaam' als alle andere lopers minstens op een afstand van $1/K$ van hem zijn. Volgens het vermoeden van de eenzame loper bestaat er, voor een gegeven aantal lopers K , een tijd t waarop alle lopers eenzaam zijn. In algemene vorm is dit nog steeds een open probleem in de wiskunde, maar er zijn wel een aantal resultaten te vinden. Bijvoorbeeld de gevallen van twee tot en met zeven lopers zijn wel bewezen. De wiskundige en Fieldsmedaillewinnaar Terence Tao deed afgelopen jaar een poging tot het bewijzen van dit vermoeden. Helaas is het hem niet gelukt om een definitief antwoord te geven. Maar in januari 2017 uploadde hij een artikel op ArXiv waarin hij de moeilijkheden van het bewijzen van dit vermoede bespreekt. Bovendien presenteert hij een potentiële strategie om het vermoeden te bewijzen. *terrytao.wordpress.com, arxiv.org/abs/1701.02048*

Nederlandse Data Science Prijzen

Het bestuur van de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen en de Big Data Alliance (BDA) maken bekend dat – met ingang van 2017 – jaarlijks de Nederlandse Data Science Prijzen worden uitgereikt. De Nederlandse Data Science Prijzen zijn in het leven geroepen om uitzonderlijk innovatief ondernemerschap en wetenschappelijk onderzoek op het gebied van data science in de schijnwerpers te zetten. De initiatiefnemers willen hiermee Nederland op de kaart zetten als data science-land bij uitstek. *khw.nl*

Koninklijk Wiskundig Genootschap

Algemene Ledenvergadering

Op 11 april vond de 240ste Algemene Ledenvergadering van het KWG plaats. Tijdens deze ALV zijn Fetsje Bijma en Geurt Jongbloed uit het bestuur getreden, en Marije Elkenbracht is toegetreden tot het bestuur. Op een extra ingelaste ALV op 2 mei is ook Jan Wiegerinck toegetreden tot het bestuur. Hij kon 11 april niet benoemd worden omdat zijn kandidatuur niet op tijd was aangekondigd door het bestuur.

NMC 2017

Op 11 en 12 april vond het 53ste Nederlands Mathematisch Congres plaats in Utrecht. Een verslag hiervan is elders in dit nummer te vinden.

Nieuwe hoofdredacteur NAW

Robbert Fokkink heeft Richard Boucherie per 1 januari opgevolgd als hoofdredacteur van het NAW. Hij vormt nu samen met Jan van Neerven de hoofdredactie.

Recent verschenen:

Epsilon Uitgaven (www.epsilon-uitgaven.nl)

88. *Handboek natuurkundendidactiek*, Koos Kortland, Ad Mooldijk en Hans Poorthuis (red.), € 36 (€ 30 tot 1 juli), 2017.